

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-982/16-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Dům dětí a mládeže Hlučín, příspěvková organizace
Sídlo	Zámecká 285/6, 748 01 Hlučín
E-mail právnické osoby	info@ddmhlucin.cz
IČ	75079968
Identifikátor	674105231
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Marcela Košáková
Zřizovatel	Město Hlučín
Místo inspekční činnosti	Zámecká 285/6, 748 01 Hlučín Hornická 1266/7, 748 01 Hlučín Cihelní 1417/8, 748 01 Hlučín Jandova 7/9, Darkovičky, 748 01 Hlučín Lesní 174/14, Bobrovníky, 748 01 Hlučín Na Chromině 600/2, 747 16 Hať
Termín inspekční činnosti	10. 5. 2016 – 12. 5. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného domem dětí a mládeže podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Zřizovatelem Domu dětí a mládeže Hlučín, příspěvkové organizace (dále „DDM“) je Město Hlučín. Údaje uvedené v dokumentu osvědčujícím vznik DDM (jeho název a sídlo včetně vymezení předmětu činnosti) a v rozhodnutí MŠMT o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení jsou v souladu se skutečností.

Posláním DDM je poskytování zájmového vzdělávání a naplnění volného času zájmovou činností s různým zaměřením. Obvyklá provozní doba je v sídle DDM stanovena v dopoledních hodinách pro rodiče s dětmi od 8:00 do 12:00 hodin, odpoledne pro žáky od 14:30 do 19:00, na dalších místech poskytovaného vzdělávání dle rozvrhu pravidelné činnosti zájmových útvarů. Výše úplaty je stanovena podle finanční náročnosti jednotlivých zájmových útvarů.

Zájmové vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu platného od 1. 9. 2015 (dále „ŠVP“). Středisko poskytuje zájmové vzdělávání dětem, žákům, studentům i dospělým (dále „účastník“) z Hlučina a jeho širokého okolí. Ke dni inspekční činnosti evidoval DDM 559 účastníků vzdělávání, kteří si mohli vybrat z nabídky 51 zájmových útvarů. Počet účastníků a zájmových útvarů se v porovnání s předchozími roky navýšil. DDM dále organizuje celostátní recitační soutěž a vlastní soutěžní přehlídky, pobytové a příměstské tábory, individuální práci s talentovanými dětmi a mládeží, příležitostnou a osvětovou činnost.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Středisko využívá všechny dostupné způsoby k propagaci své činnosti a předávání informací o své vzdělávací nabídce. Před zahájením každého školního roku oslovuje zájemce o pravidelnou zájmovou činnost formou distribuce náborových materiálů do středních, základních i mateřských škol ve městě a přilehlých obcích, do místních institucí a úřadů. S veškerými nabízenými aktivitami se mohou zákonní zástupci dětí seznámit také na facebookovém profilu a přehledných webových stránkách, kde naleznou přihlášku k zájmovému vzdělávání i postup pro přihlašování. Svou činnost DDM propaguje rovněž v místním i regionálním tisku, vývěskách a na reklamních plochách ve městě. Důležitou součástí jeho prezentace je také spoluúčast na akcích města, vystoupení s ukázkami činnosti a organizace tvořivých dílen pro veřejnost.

Budova DDM se nachází v centru města na dopravně dostupném místě. Vnitřní prostory jsou po celkové rekonstrukci a nabízejí účastníkům vzdělávání velmi příjemné a podnětné prostředí. Pro činnost zájmových útvarů slouží prostorné multifunkční učebny, odborně vybavené dílny, výtvarné ateliéry, tělocvična pro bojové sporty, kuchyňka, herny a klubovny. Pro příležitostné venkovní aktivity je k dispozici přilehlá zahrada, jejíž častější využití omezuje hluk z rušné komunikace nacházející se v její blízkosti. Řada činností DDM probíhá na odloučených pracovištích v místních či v okolních vesnických základních školách. Pro letní táborovou činnost již dlouhodobě DDM využívá vlastní stanovou základnu v katastru městysu Sloup v Moravském krasu. Materiálně technické zabezpečení

zájmových útvarů pro jejich činnost, např. sportovní potřeby, hudební nástroje, vybavení výtvarné, keramické, radiotechnické a modelářské dílny je moderní a umožňuje realizaci ŠVP.

Dlouhodobě stabilní pedagogický sbor střediska tvořily ke dni inspekční činnosti celkem čtyři interní kvalifikované pedagogické pracovnice. Dílčí přímou pedagogickou činnost (na dohodu o provedení práce) zajišťovalo dvacet pět externích pedagogů, z nichž čtyři nespĺňovali podmínky odborné kvalifikace. Ředitelka školy prokazatelně doložila, že vzdělávání nemohla zajistit odborně kvalifikovanými pedagogy (nabídka na webových stránkách, osobní jednání ve středních, základních a mateřských školách v Hlučíně a okolí). Nekvalifikovaní pedagogové byli přijati pro zajištění zájmového vzdělávání na nezbytnou dobu a v nezbytném rozsahu. Ředitelkou střediska byli proškoleni o systému pedagogické práce, jsou vedeni svými přímými nadřízenými a informováni o nutnosti si doplnit své vzdělání o studium pedagogiky. V rámci hospitační činnosti nebyly zjištěny nedostatky v jejich pedagogické práci, jedná se o vesměs o vysokoškolsky vzdělané odborníky ve svých oborech. V průběhu inspekční činnosti byly u některých externích spolupracovníků doplněny doklady o dosaženém odborném vzdělání. Jednotliví pedagogové spolu aktivně spolupracují, předávají si poznatky a využívají i formy vzájemných hospitací. Jejich další vzdělávání průběžně probíhá dle aktuálních potřeb a priorit DDM. V uplynulém období bylo prioritně zaměřeno na doplnění odborné kvalifikace externích pedagogických pracovníků (v rámci projektu) a dále na zvyšování odbornosti interních pedagogů v jednotlivých oblastech činnosti DDM. Získané vědomosti pedagogové předávají ostatním kolegům na poradách a následně aplikují ve vzdělávání.

Ředitelka DDM byla jmenována do funkce 2. 5. 1992 a od 1. 8. 2012 potvrzena na následující šestileté období. Splňuje kvalifikační požadavky pro výkon funkce (získala středoškolské vzdělání pedagogického směru, absolvovala studium pro ředitele škol a školských zařízení) a plní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. V souladu se svou střednědobou koncepcí rozvoje má DDM nastavena pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti. Průběžně koriguje jednotlivé vzdělávací záměry. Vzhledem k novému způsobu normativního financování prostřednictvím finančních prostředků ze státního rozpočtu na přímé výdaje prostřednictvím Moravskoslezského kraje plánuje ředitelka rozšířit nabídku tanečních zájmových útvarů, o které je všeobecně zvýšený zájem. Řídící a kontrolní pravomoci deleguje i na nižší články řízení skládající se z jednotlivých oddělení. Pracovní úkoly jednotlivých pracovníků jsou specifikovány v náplni práce. Komunikace mezi vedením a zaměstnanci probíhá především formou pravidelných pracovních, organizačních a pedagogických porad a především při denním osobním kontaktu. Z rozhovorů, přímého pozorování i vyhodnocení jednotlivých činností bylo zřejmé dobré klima mezi vedením i ostatními pedagogickými pracovníky. Kontrolní a hodnotící systém je založen na nastavené hospitační činnosti ředitelky a interních pedagogů, kteří garantují působení jednotlivých externích spolupracovníků. Celý systém řízení střediska je vzhledem k počtu zaměstnanců účelný, je zajištěna návaznost zpracovaných dokumentů v oblasti plánovací, kontrolní i hodnotící. Povinná dokumentace je vedena, ve zpracovaných dokumentech jsou stanoveny podmínky provozu, popsána práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání. Vnitřní řád střediska byl v době inspekční činnosti v souladu s požadavky školského zákona. Obsahoval některá nadbytečná ustanovení vztahující se k povinnostem pedagogů, která je vhodné přesunout do jiných závazných dokumentů DDM.

Prohlídkou prostor přístupných účastníkům bylo zjištěno, že v době inspekční činnosti byla všechna místa udržována ve stavu, který neohrožoval život nebo zdraví účastníků. Pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a požární prevence jsou součástí vnitřního řádu DDM a jsou

s nimi prokazatelně seznamování účastníci. Pro zajištění bezpečnosti při dalších pořádaných akcích jsou stanovená pravidla, odpovědní zaměstnanci s nimi seznamují účastníky a provádějí dohled. Pedagogičtí pracovníci jsou vzděláváni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků vzdělávání. Evidence úrazů je vedena v knize úrazů, která obsahuje povinné údaje. Četnost úrazů je minimální, dochází k nim obvykle při sportovních aktivitách.

DDM v hodnoceném období hospodařil s finančními prostředky získanými z různých zdrojů, zásadní objem představovala normativní dotace ze státního rozpočtu. Získanými účelovými dotacemi a vlastními příjmy vytváří kvalitní podmínky vzdělávání. Při organizaci a plánování vzdělávacích činností ředitelka aktivně spolupracuje zejména se zřizovatelem, se školami ve spádové oblasti, institucemi, firmami, se zákonnými zástupci a zájemci z řad veřejnosti. Stabilní podporu jednotlivým aktivitám poskytuje Město Hlučín, k významným partnerům v přípravě městských akcí patří Kulturní centrum v Hlučíně. Místní podnikatelské subjekty poskytují materiální podporu (občerstvení, zapůjčení techniky, odměny, doprava či propagace). Členové Českého rybářského svazu Hlučín pracují jako externí pracovníci v rybářských kroužcích a zabezpečují účast na soutěžích v rybolovu. Na realizaci letní táborové činnosti se významně podílí Klub turistů Ludgeřovice a Asociace turistických oddílů ČR. Každoroční táborový pobyt v oblasti Moravského krasu probíhá na základě dlouhodobých vztahů s úřadem městysu Sloup a místní základní školou. Široká spolupráce s jednotlivci i organizacemi napomáhá naplňovat plánovanou nabídku i ŠVP.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Při přijímání účastníků středisko respektuje právní předpisy a rovný přístup ke vzdělávání, daří se mu organizovat akce a aktivity tak, aby byly pro všechny účastníky dostupné. DDM pracuje podle ŠVP, který je v souladu s příslušným ustanovením školského zákona. Jeho hlavním cílem je nabízet vhodné využití volného času s širokou nabídkou aktivit v bezpečném prostředí a s profesionálním zázemím. Ke květnu 2015 proběhla jeho revize a aktualizace. Zájmové vzdělávání středisko uskutečňuje různými formami. Příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činnost představují taneční a sportovní vystoupení kroužků, přehlídky a tematicky zaměřené akce pro veřejnost. Pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností jsou zájmové útvary různého zaměření. Velký zájem účastníků směřuje ke sportovním, výtvarným a tanečním zájmovým útvarům, snižuje se však zájem o kroužky s přírodovědným zaměřením. Rodiče si velmi oblíbili dopolední programy pro děti ve věku od tří let i mladší (Školička) a Klub maminek s dětmi, které jsou vedeny pedagožkou s kvalifikací pro mateřské školy. V rámci táborové činnosti organizuje pobytové akce (tábory a odborná soustředění – rybáři, judo) a příměstské tábory, které se uskutečňují v prostorách střediska (některé s možností noclehu). Středisko zajistilo v minulém školním roce 6 táborů pro 162 účastníků. Ve sledovaném období přetrvává zvýšený zájem především o příměstské tábory. Individuální práce s talenty spočívá zejména ve vytváření podmínek pro rozvoj nadání, péči o talentované účastníky v oblasti sportu, přehlídek dětí a žáků a směřování k dalšímu rozvoji jejich nadání. V průběhu celého školního roku DDM připravil a zorganizoval 90 příležitostných akcí, kterých se zúčastnilo cca 3 700 dětí a dospělých. Většina akcí a programů byla již tradičních se zaměřením k námětům lidové tvořivosti, ročním obdobím, svátkům, významným dnům a výročí. V průběhu inspekční činnosti probíhala intenzivní příprava společně se zřizovatelem na soutěžní taneční přehlídku Hlučinský talent. Spontánní aktivity byly

zaměřeny na sportovní akce (stolní tenis, stolní fotbal), společenské hry, návštěvy knihovny v prostorách DDM.

Pedagogičtí pracovníci připravili ve sledovaném vzdělávání v rámci celoroční plánované činnosti pro účastníky zajímavý program, nabízeli jim aktivity, které posilovaly jejich pozitivní sebepojetí a sebevědomí. Zájmové vzdělávání – výtvarné, hudební a taneční činnosti, sportovní a technické aktivity, bylo kvalitně připravené, probíhalo v klidné a přátelské atmosféře. Vztahy mezi účastníky a pedagogy byly v rovině vzájemného respektu a porozumění. Na průběhu sledovaného vzdělávání se neprojevila absence odborné kvalifikace některých vedoucích kroužků, převažoval zájem účastníků o nabízené aktivity. Všichni pedagogové kladli na účastníky jasné požadavky, ověřovali si, zda jim účastníci porozuměli. Neustále je motivovali a povzbuzovali, průběžně hodnotili, rozvíjeli pozitivní vztahy mezi účastníky i jejich vzájemnou spolupráci. Využívali vhodné pomůcky a inventář DDM. Přímým pozorováním bylo zjištěno, že výchovně vzdělávací činnost byla vedena vhodnými formami a metodami, s předem naplánovanými cíli odpovídajícími věku a schopnostem účastníků. Zvolené způsoby práce respektovaly principy pedagogiky volného času a zásady psychohygieny. Pedagogové prostřednictvím svých vhodně volených metodických postupů naplňují stanovené klíčové kompetence vymezené v ŠVP. Sledují průběžně vzdělávací pokrok každého účastníka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby účastníků. Zájmové vzdělávání zajišťované DDM přispívá ke kvalitnímu vyplnění volného času dětí a mládeže, tímto způsobem představuje účinnou prevenci negativních jevů. Vzdělávací strategie pedagogů jsou promyšlené, umožňují komplexní rozvíjení klíčových kompetencí účastníků vzdělávání stanovených ve ŠVP v rozsahu jejich možností a potřeb. Pozitivní je naplňování volného času a vzdělávání zdravotně postižených spoluobčanů – klientů příspěvkové organizace Fontána.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Středisko vhodným způsobem zabezpečuje volnočasové aktivity dětí a mládeže. Dlouhodobě udržuje stabilní počty účastníků v jednotlivých formách vzdělávání. Celkové výsledky práce školského zařízení jsou patrné ve všech okruzích činnosti. Jejich posouzení a vyhodnocení probíhá na poradách, osobními pohovory, vypracováním závěrečného hodnocení jednotlivých zájmových útvarů pedagogickými pracovníky a při hodnocení jednotlivých příležitostných akcí. Středisko se účastníkům snaží vytvářet vhodné podmínky pro aktivní zapojení do soutěží a přehlídek, dosahované výsledky vyhodnocuje a oceňuje. Pravidelně úspěšní bývají členové rybářského kroužku (územní rybolovné soutěže), bojových sportů (turnaje přípravek), stolního tenisu (okresní soutěže). Výsledky činnosti jednotlivých oborů dokládají také vystavené výtvarné a fotografické práce, keramické výrobky, zhotovené modely a vedená fotodokumentace. Práce účastníků z výtvarných zájmových útvarů jsou prezentovány na výstavách a soutěžích pořádaných zřizovatelem, rozvoj nadání je podporován účastí dětí a žáků na animačních programech Galerie výtvarných umění v Ostravě. Bývalí absolventi zájmových útvarů i jednotlivých akcí se postupně zapojují do činnosti na pozicích externistů a instruktorů. Přehledy výsledků činnosti jsou zveřejněny v každoroční hodnotící zprávě o činnosti. DDM se daří podchytit zájmy dětí a mládeže a rozvíjet jejich individuální schopnosti. Sleduje a vyhodnocuje jejich celkovou úspěšnost v realizovaných aktivitách.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *Podnětné prostředí a kvalitní materiální zázemí DDM*
- *Zajištění dostupné zájmové činnosti pro zájemce v okolních obcích*
- *Dlouhodobá stabilita pedagogického sboru*
- *Rostoucí zájem o aktivity pro předškolní děti a děti do 3 let věku, které jsou vedeny pedagogem se vzděláním pro MŠ*

Slabé stránky

- *Nedaří se rozšiřovat nabídku zájmových útvarů s přírodovědným zaměřením*

Nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti

- *Doplnění kopií dokladů o odborném vzdělání pedagogů zajišťujících dílčí pedagogickou činnost*

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- *Odstranit z vnitřního řádu školského zařízení oblasti týkající se povinností pedagogických pracovníků a jejich přesunutí do příslušných dokumentů DDM*
- *Rozšířit nabídku tanečních zájmových útvarů*
- *Zvážit technické řešení zajišťující snížení hlučnosti pro zkvalitnění využití zahrady*

Hodnocení vývoje

- *Komplexní rekonstrukce interiéru budovy včetně výměny oken a rozvodů vody a tepla*
- *Úprava venkovních prostor zahrady*
- *Rozšíření nabídky o aktivity v okolních základních školách a tím zvětšení působnosti DDM v oblasti Hlučínska*
- *Zlepšení materiálních podmínek zájmového vzdělávání*
- *Udržení a zkvalitnění nabídky v oblasti technických zájmových útvarů*
- *Změna způsobu financování, který umožňuje další rozvoj DDM*
- *Zvyšující se podpora činnosti DDM od zřizovatele*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Dům dětí a mládeže Hlučín, příspěvková organizace, vydaná zastupitelstvem města Hlučín, ze dne 21. 6. 2006 včetně Přílohy 1 a 2 a Dodatků 1 - 5
2. Potvrzení ve funkci ředitelky Domu dětí a mládeže Hlučín, příspěvkové organizace, vydané na základě usnesení Rady města Hlučína č. 46/7a, ze dne 21. 5. 2012

3. Školní vzdělávací program Domu dětí a mládeže Hlučín, příspěvkové organizace, verze platná od 22. 5. 2015
4. Vnitřní řád Domu dětí a mládeže Hlučín, příspěvkové organizace, s účinností od 1. 12. 2013
5. Organizační řád, s účinností od 2. 1. 2014
6. Deníky zájmových útvarů vedené ve školním roce 2015/2016, k termínu inspekční činnosti
7. Evidence účastníků zájmového vzdělávání (matrika školského zařízení), stav k termínu inspekční činnosti
8. Smlouvy o bezúplatném užívání nebytových prostor pro jednotlivá místa poskytovaného vzdělávání v základních školách, platné od 1. 7. a 1. 10. 2015
9. Střednědobý plán rozvoje školského zařízení v letech 2014 – 2017, ze dne 4. 3. 2014
10. Rámcový plán činnosti 2015/2016 (součástí je plán DVPP, plán hospitační činnosti, rozvrh pravidelné, příležitostné, táborové zájmové činnosti)
11. Měsíční a týdenní plány, školní rok 2015/2016, k termínu inspekční činnosti
12. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků střediska a certifikáty DVPP, k termínu inspekční činnosti
13. Udělení výjimky z povinného pedagogického vzdělání, ze dne 1. 10. 2015
14. Provozní řády učeben a sálů ve školním roce 2015/2016
15. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků a požární ochrany
16. Hodnotící zpráva o činnosti DDM za školní rok 2014/2015
17. Kniha úrazů za školní rok 2015/2016
18. Přípis Krajského úřadu Moravskoslezského kraje: Výše ukazatelů v oblasti přímých výdajů na vzdělávání na rok 2015, ze dne 27. 10. 2015
19. Účetní závěrka, sestavená ke dni 31. 12. 2015
20. Rozbory hospodaření za rok 2015
21. Tabulka č. 1 – Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2015, ze dne 21. 1. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

RNDr. Libor Kubica, školní inspektor

RNDr. Libor Kubica v. r.

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Mgr. Ivo Vondra v. r.

Bc. Blanka Benčíčová, kontrolní pracovnice

Bc. Blanka Benčíčová v. r.

V Opavě 23. 5. 2016

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Marcela Košáková, ředitelka školského zařízení

Marcela Košáková v. r.

V Hlučíně 26. 5. 2016